

Vídeň, 10. 12. 2020

AKTUÁLNÍ INFORMACE O OČKOVÁNÍ PROTI NEMOCI COVID-19

Shrnuli jsme pro Vás informace o očkování proti nemoci COVID-19, abyste si mohli na tuto záležitost vytvořit vlastní názor.

Již v lednu 2020 započaly přípravy na vývoj vakcíny proti nemoci COVID-19. V prosinci byla ve Velké Británii schválena vakcína a my Vás budeme informovat o prvních zkušenostech s ní. Vakcíny proti nemoci COVID-19, které jsou určeny také pro Rakousko, byly vyvinuty pomocí nových technologií.

První vakcíny mají být v Rakousku dostupné v lednu 2021. Klienti a zaměstnanci pečovatelských domů je obdrží jako první.

Od ledna 2021 bychom chtěli vakcíny nabízet našim klientům a zaměstnancům v pečovatelských domech. Naši lékařští experti také sami ověřují výsledky vakcinačních studií, aby mohli posoudit bezpečnost vakcín. Doufáme, že očkování rozhodujícím způsobem přispěje k definitivnímu odeznění pandemie. Očkování bude samozřejmě dobrovolné.

Zvažte prosím, zda se necháte očkovat, a konzultujte otázky týkající se očkování také se svým rodinným lékařem.

Se srdečnými pozdravy

Dr. Sven Thomas Falle-Mair

Regina Hermann

Lékařský ředitel rezortu OptimaMed

Vedoucí týmu pro kvalitu péče

Obsah

Kdo dostane jako první možnost nechat se očkovat?	3
Jak je vakcína proti nemoci COVID-19 vyvíjena?	3
Kdy bude vakcína proti nemoci COVID-19 schválena v Rakousku?	4
Proč proběhlo testování a schválení vakcín proti nemoci COVID-19 tak rychle?	4
Má rychlý vývoj a schválení negativní dopad na kvalitu a bezpečnost?	4
Je očkování jedinou možností, jak bojovat proti pandemii?	4
Před čím chrání vakcína proti nemoci COVID-19?	4
Mohu dostat COVID-19 i po naočkování?	5
Jaké druhy vakcín se proti nemoci COVID-19 používají?	5
Jaké riziko představují RNA vakcíny proti koronaviru? Mohly by tyto vakcíny, jako je ta od společnosti BioNtech, nechtěně vyvolat autoimunitní onemocnění nebo změnu genotypu?	5
Které vakcíny proti nemoci COVID-19 se budou v Rakousku používat?	5
Mám se nechat očkovat, když už jsem nemoc COVID-19 prodělal?	6
Jak často je nutné nechat se naočkovat?	6
Co víme o vedlejších účincích a dlouhodobých následcích?	7
Mám se nechat očkovat, když trpím alergií?	7
Jak dlouho vydrží účinek vakcíny?	7
Musím nadále dodržovat opatření jako nošení roušky nebo udržování odstupu, když jsem očkován?	8
Které dotazy ohledně nemoci COVID-19 ještě nebyly zodpovězeny?	8

Kdo dostane jako první možnost nechat se očkovat?

Klienti a zaměstnanci pečovatelských domů se mohou nechat očkovat jako první. Nejprve by mělo očkování proběhnout v pečovatelských domech. V první fázi se může nechat očkovat také personál v nemocnicích, v další fázi to budou starší lidé a zaměstnanci ve veřejném sektoru, například ve školách. Přibližně od dubna 2021 by mělo být očkování nabízeno také široké veřejnosti.

Jak je vakcína proti nemoci COVID-19 vyvíjena?

Stejně jako všechny medikamenty, jsou také všechny vakcíny a příslušné studie přísně kontrolovány. Kvůli očkování proti nemoci COVID-19 byla odsunuta řada jiných studií, aby bylo umožněno rychlé schválení.

Die sieben Etappen der Impfstoffentwicklung

Po analýzách v laboratoři je vakcína otestována na zvířatech, poté je naočkováno nejprve několik málo osob a v poslední fázi tisíce lidí. Sleduje se, jak je vakcína snášena. Pokud je vakcína pokládána za dostatečně bezpečnou, je schválena pro obecné použití u obyvatelstva.

Kdy bude vakcína proti nemoci COVID-19 schválena v Rakousku?

Schválení se ze strany zdravotnických institucí očekává koncem roku 2020. Expedice by měla proběhnout ještě v lednu 2021.

Proč proběhlo testování a schválení vakcín proti nemoci COVID-19 tak rychle?

Ještě nikdy nebylo vynaloženo tolik prostředků na testování vakcín jako u těch proti nemoci COVID-19. Výsledky studií byly ze strany úřadů prověřovány průběžně již během jejich zpřístupnění. To se jinak děje až po ukončení testovací fáze. Procesy schválení probíhá souběžně pro jednotlivé kroky.

Schválení vakcíny podléhá přísným kontrolám. Testování vakcín proti koronaviru má prioritu a je upřednostněno před jinými vývojovými aktivitami.

Má rychlý vývoj a schválení negativní dopad na kvalitu a bezpečnost?

Kvalita a bezpečnost v každém případě odpovídají postupům používaným u všech nových medikamentů. Ještě nikdy nepracovalo na schválení nových vakcín tolik vědců a úředníků a zároveň ještě nikdy nebylo získáno tolik poznatků. Zrychlený proces nemá být na úkor bezpečnosti.

Je očkování jedinou možností, jak bojovat proti pandemii?

Teoreticky by mohla stačit i opatření jako izolace a udržování odstupu. Prakticky to však nefunguje. Jakmile jsou opatření uvolněna, počet případů onemocnění opět stoupne. Například nemoci jako neštovice nebo dětská obrna se podařilo vymýtit jen pomocí očkování.

Před čím chrání vakcína proti nemoci COVID-19?

Studie dosud ukázaly, že riziko nemoci COVID-19 je pro očkované osoby velmi nízké. (méně než 5 %). Pokud přesto onemocníte, chrání očkování před těžkým

průběhem nemoci COVID-19.

Mohu dostat COVID-19 i po naočkování?

Ze studií vyplývá, že malá část osob onemocní, přestože je naočkována. Pokud však onemocní, pak jen lehkou formou.

Jaké druhy vakcín se proti nemoci COVID-19 používají?

V současné době slibují největší úspěch nové RNA vakcíny a také známé vektorové vakcíny.

U **běžných vakcín (vektorové vakcíny)** se aplikuje protilátka (bílkovina, která má zajistit vytvoření imunity). Tento druh vakcín se již používá a byl využit již proti ebole nebo horečce dengue.

U **RNA vakcín** se aplikuje genetická informace, tělo si tedy vytvoří protilátky samo. Vychází se z toho, že přenesené geny u RNA vakcín z těla opět zmizí spolu s přirozeným rozpadem buněk, zatímco efekt očkování přetrvá.

Jaké riziko představují RNA vakcíny proti koronaviru? Mohly by tyto vakcíny, jako je ta od společnosti BioNtech, nechtěně vyvolat autoimunitní onemocnění nebo změnu genotypu?

Výzkumníci považují nebezpečnost těchto vakcín za nepatrnou. Takové vakcíny se již mnoho let úspěšně a bez dlouhodobých následků používají k vakcinaci zvířat, například proti prasečí chřipce.

Které vakcíny proti nemoci COVID-19 se budou v Rakousku používat?

V Rakousku se předpokládá použití genových vakcín od společnosti Pfizer/BioNtech a Moderna (také pro použití v pečovatelských domech). Podle údajů těchto společností prokázaly obě dvě v závěrečných studiích vysokou

účinnost. Vakcína od společnosti Pfizer/BioNtech již byla schválena ve Velké Británii.

1. mRNA vakcína od společnosti Pfizer/BioNtech

Tato vakcína má poskytovat až 95% ochranu před nemocí COVID-19. Ve všech skupinách účastníků byla dobře snášena, celkem se studie zúčastnilo více než 43 000 lidí; nebyla zjištěna žádná závažná rizika pro bezpečnost; mezi vedlejší účinky patří horečka, bolesti hlavy, bolesti svalů, zimnice a únava.

2. mRNA vakcína od společnosti Moderna

Tato vakcína má poskytovat ochranu před nemocí až 94,5 procent. Byla testována na 15 000 lidech.

U osob očkovaných v rámci studie se podle společnosti Moderna vyskytly jen mírné vedlejší účinky, při druhém očkování pociťovaly některé osoby silnější bolesti. Tato vakcína ještě není schválena.

Mám se nechat očkovat, když už jsem nemoc COVID-19 prodělal?

Lidé, kteří prodělali nemoc COVID, by měli být otestováni pomocí rychlotestu na protilátky. Pokud mají dostatek protilátek, jsou považováni za imunní a zatím očkování nepotřebují. Pokud jste již nemoc COVID-19 prodělali, měli byste očkování v každém případě konzultovat se svým lékařem.

Jak často je nutné nechat se naočkovat?

V současné době vycházíme z toho, že pro úspěšné očkování je nutné nechat se naočkovat dvakrát během tří až čtyř týdnů.

Ohledně potřebného přeočkování ještě nejsou k dispozici žádné údaje. To se ukáže během dalšího pozorování.

Co víme o vedlejších účincích a dlouhodobých následcích?

Dosud pozorované vedlejší účinky se omezují na běžné vedlejší účinky. Ty se z 95 % projeví v průběhu prvních 6 týdnů. Tyto výsledky nyní neukazují na žádné závažné vedlejší účinky. Opatrnost je na místě u určitých alergických reakcí (viz otázka k alergiím), ty v každém případě konzultujte se svým lékařem.

Některé přechodné reakce jsou přitom běžným jevem – například zvýšená teplota, bolesti hlavy nebo zarudnutí a bolestivost v místě vpichu. Ty především ukazují, že účinná látka vyvolává imunitní odpověď, stejně jako u jiných vakcín.

Společnost Pfizer dosud nezjistila žádná závažná bezpečnostní rizika; nejčastějšími silnějšími vedlejšími účinky bylo u 3,8 % osob vyčerpání a u 2,0 % bolesti hlavy. Podle společnosti Moderna se vyskytly jen nepatrné až mírné vedlejší účinky, zejména silnější bolesti po druhé dávce.

Dlouhodobé následky se mohou objevit i o několik let později a vedlejší účinky jen tehdy, pokud bude naočkováno mnohem více lidí. To bude předmětem dalšího zkoumání. Postupem času budeme také vědět více o možných vedlejších účincích. Pokud bychom z dnešního pohledu vycházeli ze závažných škodlivých vedlejších účinků, nebyla by vakcína v Rakousku schválena.

Mám se nechat očkovat, když trpím alergií?

Dosud bylo vydáno pouze upozornění, že lidem, kteří již jednou měli při očkování, podání léků nebo požití potravin anafylaktický šok, by vakcína od společnosti Pfizer BioNtech neměla být podána. V prosinci byly ve Velké Británii pozorovány dva případy u lidí, kterých se to týká. Obě tyto osoby se dobře zotavily.

Pokud jste již jednou utrpěli takový šok nebo máte dotazy týkající se alergií v souvislosti s očkováním proti nemoci COVID-19, konzultujte je prosím se svým praktickým lékařem.

Jak dlouho vydrží účinek vakcíny?

V současné době není jasné, jak dlouho přetrvává ochrana a zda bychom se museli nechat naočkovat častěji, podobně jako u chřipky. K tomu musíme počkat na výsledky pozorování u lidí, kteří již očkování podstoupili.

Musím nadále dodržovat opatření jako nošení roušky nebo udržování odstupu, když jsem očkován?

Ano, očkování nechrání na 100 %, a proto je nutné po celou dobu trvání pandemie nadále nosit roušku. Mohlo by se stát, že i přes očkování nakazíte jiné lidi.

Které dotazy ohledně nemoci COVID-19 ještě nebyly zodpovězeny?

Výsledky ze studií ještě nedokládají,

- zda očkování jen zabrání onemocnění nebo zeslabí jeho průběh nebo zda zabrání infikování. Mohlo by se stát, že očkované osoby nakazí jiné osoby, ale nevykazují žádné příznaky nebo neonemocní těžce.
- zda očkování zabrání těžkému průběhu. Studie dosud prokázaly pouze počet onemocnění, neposkytly však žádnou informaci o průběhu jejich nemoci. Pokud onemocní méně lidí, bude ale také méně těžkých průběhů. Je důležité, aby neonemocnělo tolik lidí, že by došlo k přetížení zdravotnického systému.
- zda očkování chrání všechny věkové skupiny stejně.
- jak dlouho vydrží ochrana očkováním.

Osoby s předchozím onemocněním potřebují schválení od svého ošetřujícího lékaře, stejně jako u všech ostatních očkování. V případě akutní infekce (jako např. chřipkové onemocnění) by mělo být očkování odloženo až na dobu po uzdravení.